SANCTISSIMI D. N. DOMINI

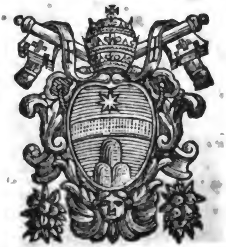
CLEMENTIS

Diuinâ Prouidentiâ

PAPÆ XI.

Damnatio quamplurium Propoſitionum excerptarum ex Libro Gallico idiomate impreſſo, & in plures Tomos diſtributo, ſub titulo -- *Le nouueau Teſtament en Francois, auec des reflexions morales ſur chaque verſet &c. A' Paris* 1699. Ac alitèr -- *Abbregè de la morale de l'Euangile des Actes des Apoſtres, des Epiſtres de S. Paul, des Epiſtres Canoniques, e de l' Apocalypſe, ou Penſees Chretiennes ſur le Texte de ces Liures Sacrez &c. A'Paris* 1693. & 1694.

Cum prohibitione eiuſdem Libri, & aliorum quorumcumque in eius defenſionem tam hactenùs editorum, quàm in poſterùm edendorum.

ROMÆ, MDCCXIII.

Typis Reuerendæ Cameræ A...

Digitized by Google

Digitized by Google

CLEMENS EPISCOPUS

Seruus Seruorum Dei.

Vniuerſis Chriſtifidelibus ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

VNIGENITVS Dei filius pro noſtra, & totius Mundi ſalute filius hominis factus, dum Diſcipulos ſuos doctrinâ veritatis inſtrueret, vniuerſamque Eccleſiam ſuam in Apoſtolis erudiret, præſentia diſponens, & futura proſpiciens, præclaro, ac ſaluberrimo documento Nos admonuit, vt attenderemus à falſis Prophetis, qui veniunt ad Nos in veſtimentis Ouium; quorum nomine potiſſimùm demonſtrantur Magiſtri illi mendaces, & in deceptione illuſores, qui ſplendidâ pietatis ſpecie praua dogmata latenter inſinuantes, introducunt ſectas perditionis ſub imagine Sanctitatis; vtque faciliùs incautis obrepant, quaſi deponentes lupinam pellem, & ſeſe Diuinæ Legis ſententijs, velut quibuſdam Ouium velleribus obuoluentes, Sanctarum Scripturarum, adeòque etiam ipſius noui Teſtamenti verbis, quæ multipliciter in ſuam, aliorumque perditionem deprauant, nequiter abutuntur: antiqui ſcilicet, à quo progeniti ſunt, mendacij Parentis exemplo, ac magiſterio edocti, nullam omninò eſſe ad fallendum expeditiorem viam, quàm vt vbi nefarij erroris ſubintroducitur fraudolentia, ibi diuinorum verborum prætendatur authoritas.

His Nos verè diuinis monitis inſtructi, vbi primùm, non ſine intimâ cordis noſtri amaritudine, accepimus, Librum quemdam Gallico idiomate olìm impreſſum, & in plures Tomos diſtributum, ſub titulo = *Le Nouueau Teſtament en Francois, auec des reflexions morales ſur chaque verſet &c. A' Paris 1699.*; Aliter verò == *Abbregè de la morale de l'Euangile, des Actes des Apoſtres, des Epiſtres de S. Paul, des Epiſtres Canoniques, e de l'Apocalypſe, ou Penſees Chretiennes ſur le Texte des ces Liures Sacrez &c. A' Paris 1693., & 1694.*: tametſi aliàs à Nobis damnatum, ac reuerâ Catholicis veritatibus prauarum doctrinarum mendacia multifariam permiſcentem, adhùc tamen tanquàm ab omni errore immunem, à pluribus haberi, Chriſtifidelium manibus paſſim

Digitized by Google

obtrudi, ac nonnullorum noua ſemper tentantium conſilio, & operâ ſtudiosè nimis quaquauersùm diſſeminari, etiam latinè redditum, vt perniciosæ inſtitutionis contagium, ſi fieri poſſit, pertranſeat de gente in gentem, & de Regno ad populum alterum: verſutis huiuſmodi ſeductionibus, atque fallacijs creditum Nobis Dominicum Gregem in viam perditionis ſenſim abduci ſummoperè doluimus: adeòque Paſtoralis non minùs curæ noſtræ ſtimulis, quàm frequentibus Orthodoxæ Fidei Zelatorum querelis, maximè verò complurium Venerabilium Fratrum, præſertìm Galliæ Epiſcoporum, literis, ac precibus excitati, gliſcenti morbo, qui etiam aliquandò poſſet in deteriora quęque proruere, validiori aliquo remedio obuiam ire decreuimus.

Et quidèm ad ipſam ingruentis mali cauſam prouidę noſtræ conſiderationis intuitum conuertentes, perſpicuè nouimus ſummam huiuſmodi Libri perniciem ideò potiſſimùm progredi, & inualeſcere, quòd eadem intùs lateat, & velut improba ſanies, nonniſi ſecto vlcere foras erumpat; cùm Liber ipſe primo aſpectu legentes ſpecie quadam pietatis illiciat; molliti enim ſunt ſermones eius ſuper oleum: ſed ipſi ſunt iacula, & quidem intento arcu ità ad nocendum parata, vt ſagittent in obſcuro rectos corde. Nihil propterea opportunius, aut ſalubrius præſtari à Nobis poſſe arbitrati ſumus, quàm ſi fallacem Libri doctrinam generatìm ſolummodò à Nobis hactenùs indicatam, pluribus ſingillatim ex eo excerptis Propoſitionibus, diſtinctiùs, & apertiùs explicaremus, atque vniuerſis Chriſtifidelibus noxia Zizaniorum ſemina è medio Tritici, quo tegebantur, educta, velut ob oculos exponeremus. Ità nimirùm denudatis, & quaſi in propatulo poſitis, non vno quidem, aut altero, ſed plurimis, grauiſſimiſque, tùm pridèm damnatis, tùm etiam nouè adinuentis erroribus, planè confidimus, benedicente Domino, fore vt omnes tandem apertæ iam, manifectæque veritati cedere compellantur.

Idipſum maximè è re Catholica futurum, & ſedandis præſertìm in florentiſſimo Galliæ Regno exortis ingeniorum variè opinantium, iamque in acerbiores ſciſſuras protendentium diſſidijs apprimè proficuum: Conſcientiarum denique tranquillitati perutile, & propemodùm neceſſarium, non modò præfati Epiſcopi, ſed & ipſe in primis Chariſſimus in Chriſto Filius noſter Ludouicus Francorum Rex Chriſtianiſſimus, cuius eximium in tuendâ Catholicæ Fidei puritate, extirpandiſque erroribus Zelum ſatis laudare non poſſumus, ſæpiùs Nobis eſt conteſtatus; repetitis propterea verè pijs, & Chriſtianiſſimo Rege dignis officijs, atque ardentibus votis à Nobis efflagitans, vt inſtanti animarum neceſſitati prolatâ quantociùs Apoſtolici cenſurâ Iudicij conſuleremus.

Hìnc adſpirante Domino, eiuſque cœleſti ope confiſi, ſalutare opus ſedulò, diligenterque, vt rei magnitudo poſtulabat, aggreſſi ſumus; ac plurimas ex prædicto Libro, iuxta ſupra recenſitas reſpectiuè editiones, fideliter extractas, & tùm Gallico, tùm Latino idiomate expreſſas Pro-

Digitized by Google

poſitiones à compluribus in Sacrâ Theologiâ Magiſtris, primò quidem coram duobus ex Venerabilibus Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus accuratè diſcuti: deindè verò coram Nobis, adhibito etiàm aliorum plurium Cardinalium conſilio, quàm maximâ diligentiâ, ac maturitate, ſingularum inſuper Propoſitionum cum ipſomet Libri Textu exactiſſimè factâ collatione, pluries iteratis Congregationibus, expendi, & examinari mandauimus. Huiuſmodi autem Propoſitiones ſunt, quæ ſequuntur, videlicet ==

1 *QVid aliud remanet animæ, quæ Deum, atque ipſius gratiam amiſit, niſi peccatum, & peccati conſecutiones, ſuperba paupertas, & ſegnis indigentia, hoc eſt generalis impotentia ad laborem, ad orationem, & ad omne opus bonum?*

2 *Ieſu Chriſti gratia, principium efficax boni cuiuſcumque generis, neceſſaria eſt ad omne opus bonum; abſque illa, non ſolùm nihil fit, ſed nec fieri poteſt.*

3 *In vanum Domine præcipis, ſi tu ipſe non das quod præcipis.*

4 *Ità Domine; Omnia poſſibilia ſunt ei, cui omnia poſſibilia facis, eadem operando in illo.*

5 *Quando Deus non emollit cor per interiorem vnctionem gratiæ ſuæ, exhortationes, & gratiæ exteriores non inſeruiunt, niſi ad illud magis obdurandum.*

6. *Diſcrimen inter Fœdus Iudaicum, & Chriſtianum eſt, quod in illo Deus exigit fugam peccati, & implementum legis à peccatore, relinquendo illum in ſua impotentia: in iſto verò Deus peccatori dat, quod iubet, illum ſuâ gratiâ purificando.*

7 *Quæ vtilitas pro homine in veteri fœdere, in quo Deus illum reliquit eius propriæ infirmitati, imponendo ipſi ſuam legem? Quæ verò felicitas non eſt admitti ad fœdus, in quo Deus nobis donat, quod petit à nobis?*

8 *Nos non pertinemus ad nouum fœdus, niſi in quantum participes ſumus ipſius nouæ gratiæ, quæ operatur in nobis id, quod Deus nobis præcipit.*

9 *Gratia Chriſti eſt gratia ſuprema, ſinè qua confiteri Chriſtum nunquam poſſumus, & cum qua nunquam illum abnegamus.*

10 *Gratia eſt operatio manus Omnipotentis Dei, quam nihil impedire poteſt, aut retardare.*

11 *Gratia non eſt aliud, quàm voluntas Omnipotentis Dei, iubentis, & facientis, quod iubet.*

12 *Quando Deus vult ſaluare animam, quocumque tempore, quocumque loco effectus indubitabilis ſequitur voluntatem Dei.*

13 *Quando Deus vult animam ſaluam facere, & eam tangit interiori gratiæ ſuæ manu, nulla voluntas humana ei reſiſtit.*

14 *Quantumcumque remotus à ſalute ſit Peccator obſtinatus, quando Ieſus ſe ei videndum exhibet lumine ſalutari ſuæ gratiæ, oportet, vt ſe dedat, accurat, ſeſe humiliet, & adoret Saluatorem ſuum.*

15 *Quando Deus mandatum ſuum, & ſuam æternam locutionem comitatur vnctione ſui Spiritus, & interiori vi gratiæ ſuæ, operatur illa in corde obedientiam, quam petit.*

Digitized by Google

16 *Nullæ ſunt illecebræ, quæ non cedant illecebris gratiæ, quia nihil reſiſtit Omnipotenti.*

17 *Gratia eſt vox illa Patris, quæ homines interiùs docet, ac eos venire facit ad Ieſum Chriſtum; quicumque ad eum non venit, poſtquàm audiuit vocem exteriorem Filÿ, nullatenùs eſt doctus à Patre.*

18 *Semen verbi, quod manus Dei irrigat, ſemper affert fructuum ſuum.*

19 *Dei gratia nihil aliud eſt, quàm eius omnipotens voluntas: hæc eſt idea, quam Deus ipſe Nobis tradit in omnibus ſuis Scripturis.*

20 *Vera gratiæ idea eſt, quod Deus vult ſibi à nobis obediri, & obeditur; imperat, & omnia fiunt; loquitur tanquam Dñus, & omnia ſibi ſubmiſſa ſunt.*

21 *Gratia Ieſu Chriſti eſt gratia fortis, potens, ſuprema, inuincibilis, vtpotè quę eſt operatio voluntatis Omnipotentis, ſequela, & imitatio operationis Dei incarnantis, & reſuſcitantis Filium ſuum.*

22 *Concordia omnipotentis operationis Dei in corde hominis, cum libero ipſius voluntatis conſenſu, demonſtratur illicò nobis, in Incarnatione, veluti in fonte, atque Archetypo omnium aliarum operationum miſericordiæ, & gratię, quæ omnes ità gratuitæ, atque ità dependentes à Deo ſunt, ſicut ipſa originalis operatio.*

23 *Deus ipſe nobis ideam tradidit omnipotentis operationis ſuæ gratiæ, eam ſignificans per illam, qua Creaturas è nihilo producit, & mortuis reddit vitam.*

24 *Iuſta idea, quam Centurio habet de Omnipotentia Dei, & Ieſu Chriſti, in ſanandis Corporibus ſolo motu ſuæ voluntatis, eſt imago ideæ, quæ haberi debet de omnipotentia ſuę gratiæ in ſanandis animabus à cupiditate.*

25 *Deus illuminat animam, & eam ſanat ęquè ac corpus ſolâ ſuâ voluntate; iubet, & ipſi obtemperatur.*

26 *Nullæ dantur gratię, niſi per Fidem.*

27 *Fides eſt prima gratia, & fons omnium aliarum.*

28 *Prima gratia, quam Deus concedit Peccatori, eſt peccatorum remiſſio.*

29 *Extra Eccleſiam nulla conceditur gratia.*

30 *Omnes, quos Deus vult ſaluare per Chriſtum, ſaluantur infallibiliter.*

31 *Deſideria Chriſti ſemper habent ſuum effectum; pacem intimo cordium infert, quando eis illam optat.*

32 *Ieſus Chriſtus ſe morti tradidit ad liberandum pro ſemper ſuo ſanguine Primogenitos, ideſt Electos, de manu Angeli exterminatoris.*

33 *Proh quantum oportet bonis terrenis, & ſibi metipſi renunciaſſe, adhoc vt quis fiduciam habeat ſibi, vt ita dicam, appropriandi Chriſtum Ieſum, eius amorem, mortem, & myſteria, vt facit S. Paulus dicens: Qui dilexit me, & tradidit ſemetipſum pro me.*

34 *Gratia Adami non producebat, niſi merita humana.*

35 *Gratia Adami eſt ſequela creationis, & erat debita naturę ſanæ, & integræ.*

36 *Differentia eſſentialis inter gratiam Adami, & ſtatus innocentię, ac gratiam Chriſtianam eſt, quod primam vnuſquiſque in propria perſona recepiſſet: iſta verò non recipitur, niſi in perſona Ieſu Chriſti reſuſcitati, cui nos vniti ſumus.*

Digitized by Google

37 *Gratia Adami, ſanctificando illum in ſemetipſo, erat illi proportionata: Gratia Chriſtiana nos ſanctificando in Ieſu Chriſto, eſt omnipotens, & digna Filio Dei.*

38 *Peccator non eſt liber, niſi ad malum, ſine gratia Liberatoris.*

39 *Voluntas, quam gratia non præuenit, nihil habet luminis, niſi ad aberrandum, ardoris, niſi ad ſe præcipitandum, virium, niſi ad ſe vulnerandum; Eſt capax omnis mali, & incapax ad omne bonum.*

40 *Sinè gratia nihil amare poſſumus, niſi ad noſtram condemnationem.*

41 *Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam in Philoſophis Ethniticis, non poteſt venire, niſi à Deo, & ſine gratia non producit, niſi præſumptionem, vanitatem, & oppoſitionem ad ipſum Deum, loco affectuum adorationis, gratitudinis, & amoris.*

42 *Sola gratia Chriſti reddit hominem aptum ad Sacrificium Fidei; ſine hoc nihil, niſi impuritas, nihil, niſi indignitas.*

43 *Primus effectus gratiæ baptiſmalis eſt facere, vt moriamur peccato; adeòut ſpiritus, cor, ſenſus non habeant plus vitæ pro peccato, quàm homo mortuus habeat pro rebus Mundi.*

44 *Non ſunt, niſi duo amores, vndè volitiones, & actiones omnes noſtræ naſcuntur; Amor Dei, qui omnia agit propter Deum, quemque Deus remuneratur, & Amor, quo nos ipſos, ac Mundum diligimus, qui quod ad Deum referendum eſt, non refert, & propter hoc ipſum fit malus.*

45 *Amore Dei in corde Peccatorum non ampliùs regnante, neceſſe eſt, vt in eo carnalis regnet cupiditas, omneſque actiones eius corrumpat.*

46 *Cupiditas, aut Charitas, vſum ſenſuum bonum, vel malum faciunt.*

47 *Obedientia legis profluere debet ex fonte; & hic fons eſt Charitas. Quando Dei amor eſt illius principium interiùs, & Dei gloria eius finis, tunc purum eſt, quod apparet exteriùs; alioquin non eſt, niſi hypocriſis, aùt falſa iuſtitia.*

48 *Quid aliud eſſe poſſumus, niſi tenebræ, niſi aberratio, & niſi peccatum ſine Fidei lumine, ſinè Chriſto, & ſine Charitate.*

49 *Vt nullum peccatum eſt ſine amore noſtri, ita nullum eſt opus bonum ſine amore Dei.*

50 *Fruſtrà clamamus ad Deum, Pater mi: ſi ſpiritus Charitatis non eſt ille, qui clamat.*

51 *Fides iuſtificat, quando operatur; ſed ipſa non operatur, niſi per Charitatem.*

52 *Omnia alia ſalutis media continentur in fide, tanquam in ſuo germine, & ſemine; Sed hæc fides non eſt abſque amore, & fiducia.*

53 *Sola Charitas Chriſtiano modo facit [actiones Chriſtianas] per relationem ad Deum, & Ieſum Chriſtum.*

54 *Sola Charitas eſt, quæ Deo loquitur, eam ſolam Deus audis.*

55 *Deus non coronat, niſi Charitatem; qui currit ex alio impulſu, & ex alio motiuo, in vanum currit.*

56 *Deus non remunerat, niſi Charitatem, quoniàm charitas ſola Deum honorat.*

57 *Totum deeſt Peccatori, quando ei deeſt ſpes, & non eſt ſpes in Deo, vbi non eſt amor Dei.*

58 *Nec Deus eſt, nec Religio, vbi non eſt Charitas.*

Digitized by Google

59 *Oratio Impiorum eſt nouum peccatum, & quod Deus illis concedit, eſt nouum in eos iudicium.*

60 *Si ſolus ſupplicij timor animat pœnitentiam, quò hæc eſt magis violenta, eò magis ducit ad deſperationem.*

61 *Timor nonniſi manum cohibet, cor autem tamdiù peccato addicitur, quandiù ab amore iuſtitiæ non ducitur.*

62 *Qui à malo non abſtinet, niſi timore pœnæ, illud committit in corde ſuo, & iam eſt Reus coram Deo.*

63 *Baptizatus adhuc eſt ſub lege ſicut Iudæus, ſi legem non adimpleat, aut adimpleat ex ſolo timore.*

64 *Sub maledicto legis, nunquam fit bonum, quia peccatur ſiuè faciendo malum, ſiuè illud nonniſi ob timorem euitando.*

65 *Moyſes, Prophetæ, Sacerdotes, & Doctores legis mortui ſunt, abſque eo quod vllum Deo dederint filium, cum non effecerint, niſi mancipia per timorem.*

66 *Qui vult Deo appropinquare, nec debet ad ipſum venire cum brutalibus paſſionibus, neque adduci per inſtinctum naturalem, aut per timorem, ſicuti Beſtiæ, ſed per fidem, & per amorem ſicuti filij.*

67 *Timor ſeruilis non ſibi repræſentat Deum, niſi vt Dñum durum, imperioſum, iniuſtum, intractabilem.*

68 *Dei Bonitas abbreuiauit viam ſalutis claudendo totum in Fide, & precibus.*

69 *Fides, vſus, augumentum, & præmium Fidei, totum eſt donum puræ liberalitatis Dei.*

70 *Nunquam Deus affligit innocentes, & afflictiones ſemper ſeruiunt, vel ad puniendum peccatum, vel ad purificandum Peccatorem.*

71 *Homo ob ſui conſeruationem poteſt ſe ſe diſpenſare ab ea lege, quam Deus condidit propter eius vtilitatem.*

72 *Nota Eccleſiæ Chriſtianæ eſt, quod ſit Catholica, comprehendens, & omnes Angelos Cæli, & omnes Electos, & iuſtos terræ, & omnium Seculorum.*

73 *Quid eſt Eccleſia, niſi cætus Filiorum Dei manentium in eius ſinu, adoptatorum in Chriſto, ſubſiſtentium in eius perſona, redemptorum eius ſanguine, viuentium eius ſpiritu, agentium per eius gratiam, & expectantium gratiam futuri Seculi.*

74 *Eccleſia, ſiue integer Chriſtus, Incarnatum Verbum habet vt Caput, omnes verò Sanctos vt membra.*

75 *Eccleſia eſt vnus ſolus homo, compoſitus ex pluribus membris, quorum Chriſtus eſt Caput, vita, ſubſiſtentia, & perſona; Vnus ſolus Chriſtus, compoſitus ex pluribus Sanctis, quorum eſt Sanctificator.*

76 *Nihil ſpatioſius Eccleſiâ Dei, quia omnes Electi, & Iuſti omnium Seculorum illam componunt.*

77 *Qui non ducit vitam dignam Filio Dei, & membro Chriſti, ceſſat interiùs habere Deum pro Patre, & Chriſtum pro Capite.*

78 *Separatur quis à Populo Electo, cuius figura fuit Populus Iudaicus, & Caput eſt Ieſus Chriſtus, tàm non viuendo ſecundùm Euangelium, quàm non credendo Euangelio.*

Digitized by Google

79 *Vtile, & neceſſarium eſt omni tempore, omni loco, & omni perſonarum generi ſtudere, & cognoſcere ſpiritum, Pietatem, & Myſteria Sacræ Scripturæ.*

80 *Lectio Sacræ Scripturæ eſt pro omnibus.*

81 *Obſcuritas Sancta Verbi Dei, non eſt Laicis ratio diſpenſandi ſe ipſos ab eius lectione.*

82 *Dies Dominicus à Chriſtianis debet ſanctificari lectionibus pietatis, & ſuper omnia Sanctarum Scripturarum. Damnoſum eſt velle Chriſtianum ab hac lectione retrahere.*

83 *Eſt illuſio ſibi perſuadere, quòd notitia Myſteriorum Religionis non debeat communicari fœminis, lectione Sacrorum Librorum. Non ex fœminarum ſimplicitate, ſed ex ſuperba Virorum ſcientia, ortus eſt ſcripturarum abuſus, & natæ ſunt hæreſes.*

84 *Abripere è Chriſtianorum manibus nouum Teſtamentum, ſeù eis illud clauſum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, eſt illis Chriſti os obturare.*

85 *Interdicere Chriſtianis lectionem Sacræ Scripturæ, præſertim Euangelij, eſt interdicere vſum luminis filijs lucis, & facere, vt patiantur ſpeciem quamdam excommunicationis.*

86 *Eripere ſimplici Populo hoc ſolatium, iungendi vocem ſuam voci totius Eccleſiæ, eſt vſus contrarius praxi Apoſtolicæ, & intentioni Dei.*

87 *Modus plenus ſapientiâ, lumine, & Charitate, eſt dare animabus tempus portandi cum humilitate, & ſentiendi ſtatum peccati, petendi ſpiritum pœnitentiæ, & contritionis, & incipiendi, adminus, ſatisfacere Iuſtitiæ Dei, antequàm reconcilientur.*

88 *Ignoramus quid ſit peccatum, & vera pœnitentia, quando volumus ſtatim reſtitui poſſeſſioni bonorum illorum, quibus nos peccatum ſpoliauit, & detrectamus ſeparationis iſtius ferre confuſionem.*

89 *Quartus decimus gradus conuerſionis Peccatoris eſt, quod, cum ſit iam reconciliatus, habet ius aſſiſtendi Sacrificio Eccleſiæ.*

90 *Eccleſia authoritatem excommunicandi habet, vt eam exerceat per primos Paſtores de conſenſu, ſaltem præſumpto, totius Corporis.*

91 *Excommunicationis iniuſtæ metus, nunquam debet nos impedire ab implendo debito noſtro: Nunquam eximus ab Eccleſia, etiam quando hominum nequitiâ videmur ab ea expulſi, quando Deo, Ieſu Chriſto, atque ipſi Eccleſiæ per Charitatem affixi ſumus.*

92 *Pati potiùs in pace excommunicationem, & anathema iniuſtum, quàm prodere veritatem, eſt imitari Sanctum Paulum: tantùm abeſt, vt ſit erigere ſe contrà Authoritatem, aut ſcindere vnitatem.*

93 *Ieſus quandòque ſanat vulnera, quæ præceps Primorum Paſtorum feſtinatio infligit, ſinè ipſius mandato; Ieſus reſtituit quod ipſi inconſiderato Zelo reſcindunt.*

94 *Nihil peiorem de Eccleſia opinionem ingerit eius inimicis, quàm videre illic dominatum exerceri ſupra fidem fidelium, & foueri diuiſiones propter res, quæ nec fidem lædunt, nec mores.*

95 *Veritates eò deuenerunt, vt ſint lingua quaſi peregrina pleriſque Chriſtianis, & modus eas prædicandi eſt veluti idioma incognitum: adeò remotus eſt à*

ſim-

Digitized by Google

ſimplicitate Apoſtolorum, & ſupra communem captum fidelium; Neque ſatis aduertitur, quod hic defectus ſit vnum ex ſignis maximè ſenſibilibus ſeneƈtutis Eccleſiæ, & iræ Dei in Filios ſuos.

96 *Deus permittit, vt omnes Poteſtates ſint contrariæ Prædicatoribus veritatis, vt eius victoria attribui non poſſit, niſi Diuinæ Gratiæ.*

97 *Nimis ſæpè contingit membra illa, quæ magis ſanctè, ac magis ſtrictè vnita Eccleſiæ ſunt, reſpici, atque tractari tanquam indigna, vt ſint in Eccleſia, vel tanquam ab ea ſeparata; ſed Iuſtus viuit ex fide, & non ex opinione hominum.*

98 *Status perſecutionis, & pœnarum, quas quis tolerat, tanquam Hæreticus, flagitioſus, & impius, vltima plerumque probatio eſt, & maximè meritoria, vtpotè quæ facit hominem magis conformem Ieſu Chriſto.*

99 *Peruicacia, præuentio, obſtinatio in nolendo, aut aliquid examinare, aut agnoſcere ſe fuiſſe deceptum, mutant quotidiè quoad multos in odorem mortis id, quod Deus in ſua Eccleſia poſuit, vt in ea eſſet odor vitæ, V. G. bonos libros, inſtructiones, ſancta exempla &c.*

100 *Tempus deplorabile, quo creditur honorari Deus, perſequendo veritatem, eiuſque diſcipulos: Tempus hoc aduenit . . . . . Haberi, & tractari à Religionis Miniſtris, tanquam, impium, & indignum omni commercio cum Deo; tanquam membrum putridum, capax corrumpendi omnia in ſocietate Sanctorum, eſt hominibus pijs morte corporis mors terribilior. Fruſtrà quis ſibi blanditur de ſuarum intentionum puritate, & Zelo quodam Religionis, perſequendo flammâ, ferroque viros probos, ſi propriâ paſſione eſt excæcatus, aut abreptus aliena, propterea quod nihil vult examinare. Frequentèr credimus ſacrificare Deo Impium, & ſacrificamus Diabolo Dei Seruum.*

101 *Nihil ſpiritui Dei, & doctrinæ Ieſu Chriſti magis opponitur, quàm communia facere iuramenta in Eccleſia, quia hoc eſt multiplicare occaſiones peierandi, laqueos tendere infirmis, & Idiotis, & efficere, vt nomen, & veritas Dei aliquandò deſeruiant conſilio Impiorum.*

Auditis itaque tùm voce, tùm ſcripto Nobis exhibitis præfatorum Cardinalium, aliorumque Theologorum ſuffragijs, diuinique in primis luminis, priuatis ad eum finem, publiciſque etiam indictis precibus, implorato præſidio; omnes, & ſingulas Propoſitiones præinſertas, tanquam falſas, captioſas, malè ſonantes, piarum aurium offenſiuas, ſcandaloſas, pernicioſas, temerarias, Eccleſiæ, & eius praxi iniurioſas, neque in Eccleſiam ſolùm, ſed etiam in Poteſtates ſeculi contumelioſas, ſeditioſas, impias, blaſphemas, ſuſpectas de hæreſi, ac hæreſim ipſam ſapientes, nec non hæreticis, & hæreſibus, ac etiam ſchiſmati fauentes, erroneas, hæreſi proximas, pluriès damnatas, ac demùm etiam hæreticas, variaſque hæreſes, & potiſſimùm illas, quæ in famoſis Ianſenij propoſitionibus, quidèm in eo ſenſu, in quo hæ damnatæ fuerunt, acceptis, continentur, manifeſtè innouantes, reſpectiuè, hac noſtrâ perpetuò valitura Conſtitutione declaramus, damnamus, & reprobamus.

Digitized by Google

Man-

Mandantes omnibus vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, ne de dictis Propoſitionibus ſentire, docere, prædicare aliter præſumant, quàm in hac eadem Noſtra Conſtitutione continetur; ita vt quicumque illas, vel illarum aliquam coniunctim, vel diuiſim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis, etiam diſputatiuè, publicè, aut priuatim tractauerit, niſi forſan impugnando, Eccleſiaſticis cenſuris, alijſque contrà ſimilia perpetrantes à Iure ſtatutis pœnis ipſo facto, abſque alia declaratione ſubiaceat.

Cæterùm per expreſſam præfatarum Propoſitionum reprobationem, alia in eodem Libro contenta nullatenùs approbare intendimus; cum præſertim in decurſu examinis complures alias in eo deprehendimus propoſitiones illis, quæ, vt ſupra, damnatæ fuerunt, conſimiles, & affines, ijſdemque erroribus imbutas: nec ſanè paucas ſub imaginario quodam, veluti graſſantis hodiè perſecutionis obtentu, inobedientiam; & peruicaciam nutrientes, eaſque falſo Chriſtianæ patientiæ nomine prędicantes; quas propterea ſingulatim recenſere, & nimis longum eſſe duximus, & minimè neceſſarium; ac demùm, quod intolerabilius eſt, Sacrum ipſum noui Teſtamenti Textum damnabiliter vitiatum compererimus, & alteri dudùm reprobatæ verſioni Gallicæ Montenſi in multis conformem: à vulgata verò editione, quæ tot Seculorum vſu in Eccleſia probata eſt, atque ab Orthodoxis omnibus pro authentica haberi debet, multipliciter diſcrepantem, & aberrantem, pluriesque in alienos, exoticos, ac ſæpè noxios ſenſus, non ſine maxima peruerſitate detortum.

Eumdem propterea Librum, vtpotè per dulces ſermones, & benedictiones, vt Apoſtolus loquitur, hoc eſt, ſub falſa piæ inſtitutionis imagine, ſeducendis Innocentium cordibus longè accommodatum, ſiue præmiſſis, ſiue alio quouis titulo inſcriptum, vbicumque, & quocumque alio idomate, ſeù quauis editione, aut verſione hactenùs impreſſum, aut in poſterùm (quod abſit) imprimendum, auctoritate Apoſtolicâ tenore præſentium iterum prohibemus, ac ſimiliter damnamus; quemadmodum etiam alios omnes, & ſingulos in eius defenſionem tàm ſcripto, quàm typis editos, ſeu forſan [quod Deus auertat] edendos libros, ſeu libellos, eorumque lectionem, deſcriptionem, retentionem, & vſum omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus ſub pœna excommunicationis per contrafacientes ipſo facto incurrendâ, prohibemus pariter, & interdicimus.

Præcipimus inſuper Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, alijſque locorum Ordinarijs; necnon hæreticæ prauitatis Inquiſitoribus, vt contradictores, & rebelles quoſcumque per cenſuras, & pœnas præfatas, aliaque Iuris, & facti remedia, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, brachij ſecularis auxilio, omninò coerceant, & compellant.

Volumus autem, vt earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonę in dignitate Ec-

te Eccleſiaſticâ conſtitutæ munitis eadem fides prorsùs adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergò hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, damnationis, mandati, prohibitionis, & interdictionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo ſeptingenteſimo decimo tertio, ſexto Idus Septembris, Pontificatus Noſtri Anno Decimotertio.

I.Card.Prodatarius.

F.Oliuerius.

Viſa de Curia L.Sergardus.

Loco ✠ Plumbi.

Regiſtrata in Secretaria Breuium.

L.Martinettus.

Anno à Natiuitate Domini Noſtri Ieſu Chriſti milleſimo ſeptingenteſimo decimo tertio, Indictione ſexta, die verò decimâ Septembris, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini Noſtri Domini Clementis Diuinâ prouidentiâ Papæ XI. Anno decimo tertio ſupradictæ Literæ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Eccleſiæ Lateranen., & Baſilicæ Principis Apoſtolorum, Cancellariæ Apoſtolicæ, Curiæ Generalis in Monte Citatorio, in Acie Campi Floræ, ac in alijs locis ſolitis, & conſuetis Vrbis per me Petrum Romulatium Apoſtolicum Curſorem.

Antonius Placentinus Magiſter Curſorum.

Digitized by Google